

tvivleligt er den vigtigste af de foreslaaede, da er det vistnok klart, at dens Virkning sandsynligt vilde være den, at indvirke befordrende og paaskyndende paa Salgene (Net!); det forkommer idetmindste mig at være sandsynligt, og i ethvert Fald er det klart, at dette har været den ærede Indenrigsministers Tanke ved at fremsætte Forslaget. Men paa den anden Side kan det ikke nægtes, at, hvor de nuværende Fæstere maatte bortgaae og andre Fæstere komme istedet paa Gaarden, der maa omvendt en Bestemmelse som den foreslaaede indvirke hindrende paa Salget (Net! So!). Dertil kommer nu, at Udvalget i det Hele har næret nogen Tvivl om, hvorvidt det i sig selv kunde ansees principmæssigt og rigtigt, saaledes at gjøre en Forskjel mellem de nuværende og de tilkommende Fæstere, hvorvidt dette kan ansees at være stemmende med de Grundsætninger, som hidtil have været anerkjendte, og om det ikke undertiden kunde medføre en vis Ubillighed mod fremtidige Fæstere, naar Salget til dem saaledes maatte blive vanffelliggjort for at opmuntre til Salg til de nuværende. Med disse korte Bemærkninger, skal jeg henstille Sagen til Thingets Afgjørelse.

Indenrigsministeren: Uagtet det vist er en vanffellig Ting, til en Lovs 3die Behandling at stille Ændringsforslag, der gaae ud paa en væsentlig Forandring i den Beslutning, som det høitærede Thing har taget ved Lovens 2den Behandling, saa har jeg dog deels tilladt mig at stille det samme Ændringsforslag, som Udvalgets Majoritet, at den sidst vedtagne § 5 maatte udgaae, og deels et andet Forslag, hvorved jeg troer, at der kan opnaaes noget af det Samme, som tilsigtedes med den ommeldte, tidligere vedtagne Paragraph, og det paa en Maade, som hverken er i Strid med de almindelige Lovs Grundsætninger eller med denne Lovs i det Hele, saaledes som dens Tendents er, og saaledes som den er affattet. Jeg tillod mig allerede forrige Gang at bemærke, at jeg stemte for Sagens Overgang til 3die Behandling i det Haab, senere at komme til at udvikle de store Betænkkeligheder, som jeg havde ved den Paragraph, som dengang nylig var bleven vedtagen, da jeg ved en Misforstaaelse var bleven forhindret fra at

udtale mig paa hiint Stadium; jeg skal til hvad jeg dengang antydede, at jeg vilde nemlig baade omtale, hvorlidet svarende til sit Diem med den Paragraph, hvorom der er Spørgsmaal, er, og hvorledes Diemedet formeentlig bedre kan opnaaes paa en anden Maade, tillade mig at føie nogle Uttringer om, hvorlidet overensstemmende med Loven dette Forslag er, og med dette Sidste skal jeg tillade mig at begynde.

Jeg seer nemlig ikke rettere, end at den nu vedtagne § 5 er i Uoverensstemmelse med hele Loven. Det er allerede i Lovens § 1 sagt, at de indkomne Kjøbefummer skulle tilfalde Fideicommisset, alene med den Indskrænkning, som § 4 indeholder, det vil sige alene med det Fradrag, som Fideicommissbestidderen faaer til Indtægt for sig; men nu, efterat § 5 er vedtagen, bliver dette incorrect, thi den hele Kjøbesum tilfalder ikke Fideicommisset, men endeel af den tilfalder Livsarvingerne efter den afgangne Fæster. Ligeledes er der ogsaa nogen Uoverensstemmelse med § 7, hvor det hedder: „Den Net og de Begunstigelser, som Bestidderne af Lehn, Stamhuse og Fideicommisser hidtil ad Bevillingsveien have kunnet erholde, naar de vilde afhænde deres Bøndergods til Arvesætte med Net til at sælge og pantsætte, have de fremdeles Afgang til“; men nu er det en gammel aaben Afgang, som Fideicommiss og Lehnsbestidderne have havt til at bortarvesætte deres Bøndergods, iden at der, selv om de bortarvesættedes til Andre end de nuværende Fæstere, skete noget Fradrag til disses Bedste, altsaa ogsaa i den Henseende forekommer der mig at være nogen Modstrid imellem § 5 og § 7. Men det er fornemmelig mod hele Lovens Tendents, at det forekommer mig, at hele § 5 er stridende. Imidlertid skal jeg, før jeg gaaer over dertil, tillade mig nogle Bemærkninger med Hensyn til, hvorvidt Paragraphen vil kunne opnaae det Diemed, den tilsigter, eller hvorvidt den ved sit eget Indhold giver Anledning til Betænkkeligheder. Naar det saaledes hedder i denne Paragraph, at hvis Fideicommissbestidderen vil sælge et Fæstested, da har det ikke været mig klart, hvorvidt der ved Fæstested forstaaes den Gaard, som han er berettiget til at bortfæste, eller om derunder ogsaa